

Codul de culori împarte urmele în funcție de
tip în următoarele grupe:

DE LA PAGINA 6
Amprente

DE LA PAGINA 36
**Construcții și
cuiburi**

DE LA PAGINA 66
**Urme de
hrănire**

DE LA PAGINA 90
**Excremente și
ingluvii**

DE LA PAGINA 128
Amprentele picioarelor și
urmele celor mai comune
10 specii de mamifere.

FRANK HECKER

Mic determinator de urme de animale

92
DE URME
ușor de
identificat

EDITURA CASA
ORADEA, 2026

IBDIS We know

Găsești repede specia corectă cu ajutorul **CODULUI DE CULORI**

Cu ajutorul **CODULUI DE CULORI** poți să te orientezi ușor în acest determinant. Întâi verifică tipul de urmă pe care l-ai găsit. Animalele lasă în urma lor nu doar amprente ale picioarelor, ci și construcții sau cuiburi, diferite urme de hrănire, excremente sau ingluvii.

PAGINILE 6 – 35

Amprente

Ampretele picioarelor (care ne arată traseul) sunt ușor de recunoscut în special pe zăpadă și pe suprafețele umede, lipsite de vegetație.

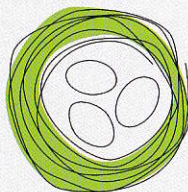
→ Aici întâlnești amprente ale unor mamifere și păsări.

PAGINILE 36 – 65

Construcții și cuiburi

Fiecare specie de animal are propriul teritoriu, în care adăpostul este o componentă centrală, cel puțin temporar.

→ Aici întâlnești diferite tipuri de adăposturi utilizate de animale pentru a se proteja de dușmani sau de vremea nefavorabilă, pentru a-și crește puii, pentru a dormi, ca ascunziș în timpul zilei, sau pentru hibernare.

PE SCURT
Codul de culori te
ajută să navighezi
prin carte

PAGINILE 66 – 89

Urme de hrănire

Aproape toate speciile de animale lasă, după ce se hrănesc, urme, pe baza cărora putem să determinăm specia și să tragem concluzii despre modul de viață al acesteia.

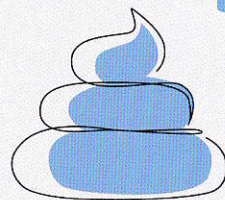
→ Aici întâlnești urmele de hrănire lăsate de unele mamifere și păsări pe arbori și arbuști, pe fructe și conuri, pe sol sau pe animalele consumate ca pradă.

PAGINILE 90 – 121

Excremente și ingluvii

Animalele elimină resturile nedigerabile ale hranei lor sub formă de excremente sau una-două ingluvii (cocoloașe de resturi de oase sau alte produse greu digerabile, învelite în pene și păr, regurgitate de păsările de pradă, de regulă). După ce depășești aspectul dezgustător al acestor urme, ele pot să-ți furnizeze informații interesante.

→ Excrementele îți dau indicii nu doar despre specia care le-a produs, ci și despre hrana și teritoriul acesteia.

URDIS

We know

Cunoștințe de bază

URME DE ANIMALE

CE ESTE DE FAPT O URMĂ DE ANIMAL? Toate animalele lasă în urmă semne ale prezenței lor. Urma clasică este amprenta piciorului lăsată de un animal în timp ce se deplasează pe un teren moale. Însă o urmă poate fi mult mai mult de atât: un trunchi de arbore ros, o scăldătoare, o viziună sau un mușuroi pe pajiște, un con ros, o crenguță mușcată, un cuib împletit din fire de iarbă într-o tufă, o coajă de ou, pene, excremente sau ingluvii și multe altele.

PRIVEȘTE CU ATENȚIE!

Urmele animalelor ne spun povești

În unele situații urmele lăsate de animale ne spun o adevărată poveste. La un moment dat am găsit într-o pădure urmele de

pași ale unor mistreți. Dimensiunile diferite ale urmelor mi-au dezvăluit că era vorba de animale de vârste diferite. Am urmat traseul lor și am dat peste o scăldătoare tipică mistreților. În apropiere se găsea și un așa-numit „arbore de frecare”, de care mistreții s-au frecat după baie de noroi.

leșind din pădure, am mai întâlnit pe alocuri excremente, iar pajiștea învecinată era scurmată în mai multe locuri. Asta însemna că mistreții au rămat cu botul lor puternic prin pământ după hrană. → Toate aceste urme mi-au dezvăluit programul unei zile al unei familii de mistreți, fără ca eu să fi văzut efectiv vreun singur animal.

CEL MAI POTRIVIT ANOTIMP

Urme pe zăpadă

Urme de animale se găsesc în orice anotimp, dar cele mai potrivite sunt lunile de iarnă, în care iubitorii de natură nu prea găsesc multe experiențe captivante pe afară.

→ Zăpada este substratul ideal pentru amprente de pași. Deoarece frunzele arborilor au căzut, erbivorele rod ramurile tinere sau scoarța arborilor și arbuștilor, lăsând urme de rosături. Arborii și arbuștii lipsiți de frunze lasă la vedere cuiburi de păsări, veverițe și șoareci de câmp, ascunse pe timp de vară.

determinare rapidă

ÎN ACEST CAPITOL este vorba despre amprentele lăsate de picioarele animalelor pe suprafețele moi. Când spunem amprentă, ne referim la urma unui singur picior, în timp ce un grup de amprente se referă la impresiunile ambelor picioare (păsări) sau ale celor patru picioare (mamifere). Urma propriu-zisă este considerată succesiunea de amprente ale picioarelor care ne arată traseul parcurs de animal.

CITIREA URMEI

Substratul potrivit

Ampretele cele mai clare se formează în zăpada fină de doar câțiva cm grosime, în bălți pe cale de uscare, de-a lungul malurilor noroioase ale apelor sau pe ogoarele nelucrate. Ampretele din zăpada adâncă sunt deseori greu de descifrat, deoarece sunt mascate de stratul de zăpadă, în timp ce zăpada umedă sau în curs de topire dă impresia unei urme mai mari decât în realitate. Pe substraturi mai tari deseori nici nu se formează complet amprentele picioarelor. Însă dacă se assemblează mai multe amprente ale unei urme, ca într-un puzzle mental, se poate obține o imagine apropiată amprente „ideale”.

Urma unui iepure de câmp în zăpadă.

→ În determinarea urmelor este important să nu se ia în considerare doar amprente individuale, ci și dispunerea lor și distanțele dintre ele. Uneori, grupul de urme este atât de clar, încât o analiză detaliată a amprente individuale devine inutilă - de exemplu, în cazul veverițelor sau iepurilor care merg în salturi sau a vulpilor care merg în pas alert.

DE LA PAGINA 8

Paricopitate

Aceste animale au amprenta alcătuită din 2 părți, care apar egale ca dimensiune în amprenta piciorului, iar vârful lor combinat indică direcția de mers.

DE LA PAGINA 12

Animale plantigrade și digitigrade

Pe lângă dimensiunea amprente individuale, caracteristici de identificare importante sunt și numărul degetelor, amprenta ghearelor, dispunerea și forma pernuțelor.

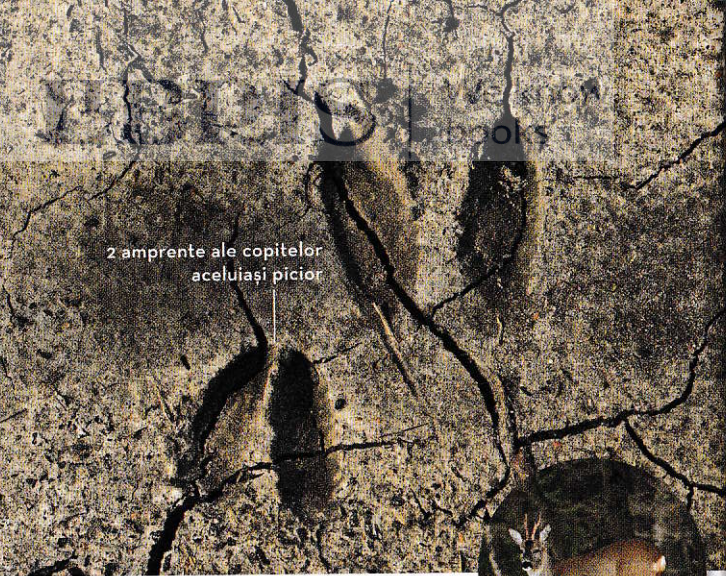

DE LA PAGINA 32

Păsări

În acest caz, amprenta individuală cuprinde, de regulă, 3 degete orientate înainte și un deget (halluxul) orientat posterior.

→ Păsările acvatice au între degete o membrană interdigitală pentru înot, care se recunoaște ușor în amprenta piciorului.

2 amprente ale copitelor
aceluiași picior

Masculul (țapul) cu coarne mici;
femela (căprioara) fără coarne

Căprioară

Capreolus capreolus

Amprenta piciorului În funcție de vârstă și sex, are 3–6 cm lungime și 3–5 cm lățime. Căprioarele care aleargă lasă amprente în care cele două copite sunt clar distanțate la vîrf.

Urma: Modul obișnuit de deplasare al căprioarelor este la pas sau la trap, când piciorul din spate calcă, de regulă, aproximativ în amprenta lăsată de piciorul din față. Lungimea pasului poate fi de cca 50–70 cm, în funcție de mărimea animalului. La galop căprioarele se avîntă înainte și își așază picioarele din spate un pic lateral și în fața celor din față. Când fug de un prădător, deseori se deplasează prin salturi, ajungând la lungimi ale saltului de 2–4 m.

Răspândire: Căprioarele preferă habitatele bogate în ascunzișuri, de exemplu, pădurile rare, mlaștinile și turbăriile; ies pentru a se hrăni pe câmpuri și pajiști, iar la munte urcă până la limita pădurii de conifere.

↑ În zăpada adîncă amprentele
își pierd conturul.

Poate fi confundată cu: cea a cerbului comun (p. 10), care însă e mult mai mare, sau cu cea a cerbului lopătar.

Alte urme ale căprioarei – vezi pp. 39, 68 și 92.

Căprioarele sunt paricopitate. Ele au două copite cornoase. Amprenta individuală a piciorului este alcătuită din impresiunile celor două copite care se subțiază către partea anterioară.

TIPIC În Germania căprioarele au fost aproape total exterminate la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. În prezent însă, sunt mai multe căprioare ca niciodată. Acest lucru se datorează capacității lor mari de adaptare. Astfel în prezent căprioarele nu mai trăiesc doar în păduri ci și pe pajiști și câmpuri și chiar în unele parcuri mai mari, numărându-se printre așa-numitele specii sinantropice. În România, în prezent, populația de căprioare este abundentă și stabilă.

Masculii se numesc cerbi →

Cerb comun

Cervus elaphus

Amprenta piciorului: lungime de 7-10 cm, lățime de 5-7 cm. Picioarele au două copite; prin urmare, amprenta piciorului prezintă și ea două jumătăți care sunt rotunjite spre partea anterioară.

Urma: La pas și la trap piciorul din spate se așază aproximativ în amprenta piciorului din față. Lungimea pasului este de circa 50-70 cm.

Răspândire: În păduri, pajiști sărace în nutrienți, mlaștini, la munte până peste limita pădurilor de conifere.

Poate fi confundată cu: cea a căprioarei (p. 8), însă aceasta din urmă are amprenta mai mică; sau cu cea a cerbului lopătar.

Alte urme ale cerbului - vezi pp. 70 și 94.

→ **TIPIC** La galop și în salturi, cerbii se avântă înainte și își așază picioarele din spate în fața amprentei picioarelor din față.

2 amprente în plus care
reprezintă pintenii

Anterior se văd cele
2 amprente ale copitei

Strămoșul porcului
domestic →

Porc mistreț

Sus scrofa

Amprenta piciorului: 4-7 cm lungime, 4-7 cm lățime. Are formă trapezoidală, datorită amprentelor pintenilor.

Urma: La pas și în ritm alert, picioarele din spate sunt așezate în amprenta celor din față. Lungimea pasului este de 50-50 cm.

Răspândire: Păduri, pajiști și terenuri arabile, pot fi observați și în apropierea localităților.

Poate fi confundată cu: urma altor paricopitate.

Alte urme ale porcului mistreț - vezi pp. 74 și 97.

→ **TIPIC** Paricopitatele precum căprioarele, cerbii și porcii au anterior două copite (jumătăți ale amprentei) aproximativ la fel de mari. De asemenea mai au posterior 2 copite mai mici (pintenii) poziționate mai sus pe picior, încât nu ating solul când pășesc și nu se observă în amprenta piciorului. Excepție face piciorul mistrețului, la care cei doi piteni sunt așezați mai jos pe picior.